

ésben látlak
 nek, annyira
 hőt szerzettél
 . Magyarán
 nem »ólo«.
 yokkal a te
 vényed meg
 nevet már
 t. Hála az
 yar nemzet-
 »Kis Lap«
 évre is illik
 Be van so-
 ujtó-szálnak
 Neve Irinyi
 atott csodás
 ülte. mert,
 m-áron adta
 érfü létere.
 tét, gyárilag
 t vele, mig
 halt meg. —
 tele« czimü
 majd ha nagy
 haza kerül.
 sorból 35. a
 tről a jövő

KIS LAP

KIRÁLY ÉS BOHÓCZ. (Lásd a 377. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

Előfizetési felhívás
a
KIS LAP

1897. évi július—decemberi folyamára:

a „Kis Lap“ 53-dik kötetére.

E JUNIUS hó végével a »Kis Lap« most folyó 52-dik kötete is befejezéshez jutván, megnyitjuk az előfizetést a jövő hóval meginduló új folyamra, a »Kis Lap«-nak immár 53-dik kötetére.

Több mint negyedszázados multja után bizonyonnyal szükségtelen, hogy a »Kis Lap«-ot még hosszabban ajáljuk az ő olvasóinak, a szülék és a magyar gyermek-világ barátainak figyelmébe. A szerkesztőség és a kiadó-tulajdonos társaság az új, 53-dik kötet számára is az érdekes és értékes olvasmányok és rajzok gazdag és változatos sorozatát biztosította; ezek közt lesz mindjárt az első számokban egy

tündér-vigjáték.

Ez egy kedves szép mesének a színre alkalmazása, úgy hogy ügyes gyermekek eljátszhatják, amíg eddig csak olvashattak. Ezt követi

„A bűvös ajándékok“

czimmel egy épp oly kedves, mint sajátos hosszabb elbeszélés, melyről előre is bizvást elmondhatjuk, hogy minden eddigi elbeszélésektől eltérő eredetiségével nem csak érdekes, hanem meglepő olvasmányul is fog szolgálni. Minden szám közöl ezentul is kisebb elbeszélést, mesét, legnagyobb részt rajzokkal. A megjelenésre várók sorából kiemeljük a „Rontó Pali mint vendég“ s „A fortélyos királyfi“ cziműeket. Folytatása lesz az új kötetben a „Képek a magyar nemzet történetéből“ czimű sorozatnak, mely oly nagy mértékben nyerte meg a kis olvasók tetszését s nem csak okulást, kellemes szórakozást nyújt, hanem a hazafias érzületet is ápolja, fejleszti

zsenge szívökben. Viszont a „Büvészet“ rovat ezentul is sok mulatságos ügyeskedésre fogja őket megtanítani. **Költevények**, szintén rajzok kíséretében, kisebb ismeretterjesztő cikkek, **rejtvények és feladványok**, minden héten **jutalom-kisorsolással** s a régi rovatok ezentul is élénkíteni fogják a »Kis Lap« minden számát, kéthetenként pedig jövőre is

színes műmelléklet

fogja a lapot kísélni. Ez új kötetben kerül kihirdetésre és aztán eldöntésre a

„Kis Lap“ nagy pályázata,

melyben a kis olvasók nemes versenyben fognak újra vetélkedhetni a kitűzendő értékes jutalmakért. Az év végén pedig külön jutalom-sorsolás lesz azok számára, kik az egész éven át legszorgalmasabban és leg-sikeresebben buzgólkodtak a rejtvények és feladványok megfejtésében.

Közel három évtizede, hogy a »Kis Lap« a magyar gyermekvilág legkedvesebb barátja, oktatója és szórakoztatója. Sorakozatok tehát, kis híveim, továbbra is a büszkén fenn lobogó zászló alá, sorakozzanak új hívek a régiekhez. Mindnyáját egyforma szeretettel fogadja táborába

Forgó bácsi.

*

Kérjük a »Kis Lap« t. előfizetőit, szíveskedjenek megrendelésüket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt
Félévre	2 „
Egész évre	4 „

Az előfizetések, legczélszerűbben postai utalványon, a »Kis Lap« kiadó-hivatalához (Budapest, IV., Ferencziek tere 3. sz., Athenaeum-épület) intézendők.

A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.

VILLÁM-SUGAR.

— Elbeszélés a vörös-bőrű indiánusok földjéről. —
(Képekkel.)

Magyarította *Donászy Ferencz.*

(Folytatás.)

VII.

(Budai és a Füttyülő-szél. — A bizon-csorda. — A tetonok. — Minden elveszve. — A tetonok faluja. — Halálos ítélet. — Feri és Koposeh. — A pusztai haramia és rejteke. — Feri és Anna.)

A KERESKEDŐK határt nem ismerő örömmel tapogatták-nézegették a vissza került drága prémeket, melyek busás nyereséggel biztattak. Sőt a komoly trapper is felvidult, hogy fáradságosan össze szerzett tulajdonát vér és harc nélkül sikerült vissza nyernie.

— Neked is szépen fog jutni belőle, fiu! Szegény anyád ugyan-csak megőrül majd, mikor tele zsebbel térsz haza! mondá, Ferinek reménytől és örömtől kipirult orcáját veregetve.

Rövid tanácskozás után elhatározták, hogy a törzs nyári lak-helyén kötik meg a vásárt, honnan most már veszélytelenül tehetik meg az utat haza felé.

— Merre menjünk? Ha a tetonok területét érintjük, egy heti utat takarítunk meg. E hosszú ut megérdemel egy kis kockázatot. Mit gondolsz? Vonulnak-e már a bivaly-csordák?

— Még nem! felelé a főnök határozottan a trapper szavaira. Ilyenkor a bizonok még messze a szabad rónákon vannak és nem jönnek a hegyek közé, mert a bivaly-fű csak most kezd virágozni.

— Akkor nem köll félünk a tetonoktól, nem jönnek ideig. Induljunk!

Másod-nap, alkonyat-tájban az elől lovagló trapper megállítá lovát és karjával a távol setétlő erdőfoltra mutatva, így szólt:

— Ott kezdődik a tetonok határa. Előre! Nap-hanyatlás előtt az erdő tulsó részére köll érniük!

A keskeny bozótton áttörve, még napvilágnál találtak alkalmas tanya-helyet a sűrűségben, a kiküldött kémek pedig azzal

a megnyugtató hírrel tértek meg, hogy egyetlen gyanus nyomot sem találtak az egész vidéken.

Est-ebéd után vidám beszélgetés között ülték körül a hamvadozó tábor-tűzet. Csak Budai nézett szótlan mélézással maga elé.

— Min gondolkozol? kérdé tőle részvétellel a trapper.

— Sok minden jutott az eszembe. A bubánat olyan, mint a tűz: mindig tovább és tovább emészt, s mindenféle emléket elevenít föl a szivben. Ma egy esztendeje szintén az a boldog remény biztatott, hogy lánykámát feltalálom. De ez a remény is csak olyan hiu volt, mint Véres-kéz elfogatása . . .

— Hogy, hogy?

— A sosenok törzsénél voltam. A vásárt befejezve, Füttyülő-szél, a sosenok főnöke, vigvamjában*) lakomat rendezett tiszteletemre. A főhelyen csak mi ketten ültünk (Lásd a képet a 372. lapon.) szépen kifestett bizon-bőrökön, a többi vendég pedig távolabb.

Még javában falatoztam az omlós bivalygerinczből s mellettem egy edényben a kedvelt szakkatus**) gőzölgött. Füttyülő-szél éppen gazdagon díszített kalumetjére***) készült rágyújtani; előbb azonban be akarta fejezni elbeszélését.

A varjakról és Sziszegő-lángról volt szó. Azzal fejezte be, hogy az ellenségeskedés kitörő-félben van Sziszegő-láng és az aszinomboák főnöke között, mivel ez nem akarta az utóbbi fiának nőül adni egyik fehér foglyát.

— Micsoda fogolyról beszélsz? kérdém érdeklődve.

— Egy fehér lánykáról, kit már több éve raboltak el szüleitől. Haja ragyogó sárga, mint a napsugár; szeme kék, mint a hegyek mély tava; bőre pedig a dogvudfa hasadó virágának hófehérségével vetekszik.

*) Sátorában.

**) Az indiánok kedvelt étele, mely a vörösbab, bivalybogyó és a vadzeller gyenge hajtásaiból készül.

***) pipa.

Megrendülve ugrottam fel.

— Hány éve lehet, hogy a lánykát elrabolták? Es ki vitte a varjak törzséhez? kérdém lelkendezve.

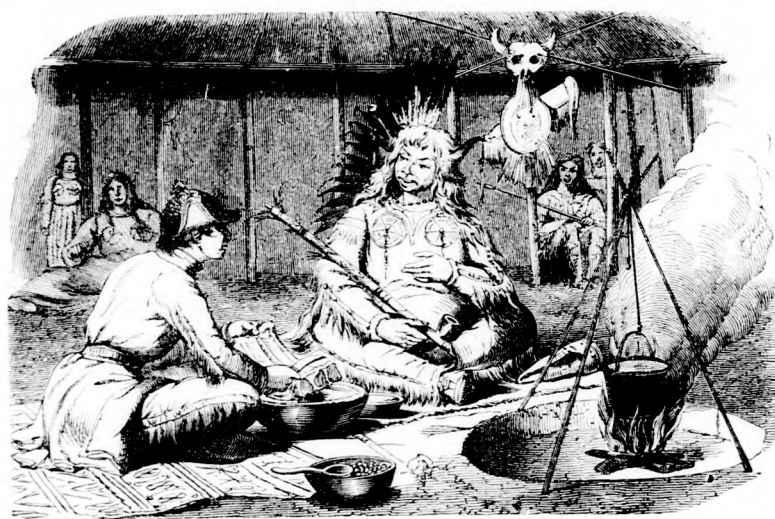
— Öt, hat éve lehet, és úgy hallottam egy fehér, akit Véres-kéznek neveznek! válaszoló meglepetten Füttyülő-szél.

Minden össze vágott. Szivem majd szétpattantá mellemet arra a gondolatra, hogy az a lányka az én sokat keresett lányom lehet. Egy perczig sem időztem tovább a sesonoknál, hanem csapatommal még az

éjjel utnak indultam a varjak törzse felé. Szörnyű csalódás várt.

Az a lányka, nem az én lányom volt, hanem másé, kinek atyja épp akkor érkezett oda néhány társával, hogy a gyermekét kiváltsa. De a kapzsi Sziszegő-lánggal sehogy sem tudtak a váltság-díjban meg egyezni. Hallatlan magas árt követelt.

A vita hevében szitok, fenyegetés hangzott mind a két részről, míg végre az apa soha sem hibázó fegyverével fenyegetődött.

BUDAI ÉS FÜTYÜLŐ-SZÉL A LAKOMÁNÁL. (Lásd a 371. lapon.)

Sziszegő-láng ördögi pófával szökött fel ültéből.

— Mindjárt meglátjuk, ki lő jobban. A halvány arcz-é, vagy a varjak sagamoréja? kiáltá ingerülten.

Amint kiléptek a csikos bőr-sátorból, egy gém és egy vad-galamb repült el a tisztás fölött.

Sziszegő-láng czélzás nélkül tüzelt, mire a gém egyenesen lábai elé hullott... de a fehér ember is lelőtte a jóval kisebb vad-galambot.

A főnök szemei villámokat szórtak, és néhány szót sugott egyik harcosának.

Ez elment, de nem sokára a fehér lánykájával tért vissza és a remegő gyermeket egy örök-zöld bükk oldalához támasztva, fejére galambtojás nagyságu kaktusz-gyümölcsöt helyezett.

— A főnök lelövi a lány fejéről a gyümölcsöt a nélkül, hogy egy hajszálát érintené. Meg tudja azt tenni a halvány arcz? És sátáni örömmel kaczagott hozzá.

Mindnyájan remegtünk a lányka életéért, apja pedig a főnök lábaihoz borulva kétségbe esetten könyörgött. De hiába!... az indián hajthatatlan maradt; sőt a könyör-

örzse felé.

nyom volt,
kkor érke-
a gyerme-
gő-láanggal
jban meg-
övetelt.
getés hang-
gre az apa
enyegetőd-

fehér lány-
3 gyermeket
ímasztva, fe-
usz-gyümöl-

ejéről a gyü-
jszálát érin-
lvány arcz?
hozzá.

yka életéért,
borulva két-
iába!... az
őt a könyör-

gés még csak jobban ingerelte. A bátor
lányka elfojtotta remegését. Kezeit keb-

lére kulcsolva, szobornak a mozdulatlansá-
gával állott...

SZISZEGŐ-LÁNG A LÁNYKA FEJÉRE CZÉLOZOTT.

Sziszegő-láng fölemelte fegyverét és egy év-
nek tetsző másodpercig a lányka fejére czé-
lozott. A lövés eldördült, a gyümölcs szerte-
szét szakadt... s a gyermek sértetlen maradt.

— Hála Istennek! szólott megkönnyeb-
bülve a trapper. No, és kiváltotta a lányát?

— Ugy hallottam, hogy ki, mert én a csapatommal nem sokára távoztam. Valahányszor azonban ezek a nehéz perczek az eszembe jutnak, mindig arra gondolok, hogy az én szegény kis lánykám szintén ilyen rettenetes megpróbáltatásoknak van kitéve! szólott mélységes mély sohajjal Budai, mire aztán pihenőre tértek.

A hold nappali fényt árasztva, uszott a magasban. Az éj nagy része minden baj nélkül telt el, midőn egyszerre tompa dübörgés, mint a távoli zivatar robaja, hallatszott a látó-határ felső szélén.

A főnök előre nyújtott nyakkal figyelt, majd fülét a földre nyomva, hallgatózott. Azután fölkelte a trappert.

A tompa robaj most már erősebben hangzott és az ezüst fényben uszó táj alján széles fekete tömeg hullámozott.

— Bizon-csorda. Még pedig mindjárt a nyakunkon is lesz. Jer oda föl arra a magaslatra, sagamore. Ki kell puhatolnunk, merre huzódnak.

Azonban alig értek föl a kis magaslatra, tüstént lélek-szakadva rohant le mind a kettő.

— Ébredjétek! Bizon-járás! Fel, fel!... különben kásává tipornak mindenestől! orditá a trapper, mert a sok száz darabból álló csorda rohanása már menydörgés gyanánt nyelte el a hangot.

Mindenki rémülten menekült befelé a sűrűségbe.

— Hát lovaink, öszvéreink és a prémekek? kiáltá a trapper kétségbe esetten. Már késő! Elvesztünk mindent ha csak... Duncan, Crawford és ti többiek jertek! Tán másfelé terelhetjük a csordát! kiáltá. Tegyetek csak úgy mint én.

Ugyanis: bár mily vakon rohanjon előre a legnagyobb bizon-csorda, mely minden gátat és akadályt legázol maga előtt, félre tér és megriad, ha egyszerre valami szokatlan, feltűnő zaj éri vagy szokatlan alak ötlük szemébe.

A trapper is erre számított. Azért választá ki a kereskedőket — nem pedig az

indiánokat, — hogy ezek fehér színétől, ruhájok lobogásától és kiáltozásaiktól a csorda az ő felvett járásából félre csavarodjék. A kereskedők pedig abbéli félelmükben, hogy a fényes nyereséggel kecsegtető prémekeket újra elvesztik, szembe szálltak volna magával az eleven ördöggel is.

A másik perczben aztán föld-rengető robajjal már nyakukon volt a veszedelem. Oly látvány, mely a legbátrabb szivet is lázas remegésbe ejthette...

Az egész vidék fekete-barna sörény-tengerként hullámozott, melyből csak a szemek dühös villogása izzott elő apró lángok gyanánt. Legelől a legvénebb bikák nyargaltak süket bömböléssel turva a földet szarvaikkal. Hosszu, fekete szakaluk, bozontosan repkedő, óriási sörényük pokolbeli rémekhez tették hasonlókká, erdőt, bozótot pozdorjává gázolva maguk alatt és előtt.

Már csak néhány ugrás választotta el őket a bozótól, midőn harsány rikoltozással, a takaróikat erősen lobogtatva, ugrottak elő a fehérek, kik között Feri és Alfréd is nagybátran torkuk szakadtából orditoztak.

A sörényes had egy pillanatra riadtan megtorpant, azután az ijedtségtől még vadabb bömböléssel irányt változtatva, forgó-szélként iramlott tova.

— Ordítsatok, lövöldözzetek még jobban, még erősebben! kiáltá a trapper folytonosan ugrándozva, hogy a csorda derék-hada is a megváltozott irányba terelődjék, ami szerencsésen meg is történt.

A bizonok közel a tanya mellett rohantak tova, s közülök egy-két fiatalab tehenet le is durrantottak, midőn a trapper egyszerre csak ijedten fordult Villámsugarhoz:

— E csordát valami riasztotta meg, különben a hűvös éjben nem hagyná oda tanyáját. Vigyáznunk kell, s jó lesz, ha mi is tova vonulunk.

— Már késő! szólt Égő-csillag. Fegyverre! Itt vannak a tetonok!

Csakugyan: a távolban hangos kiáltozás, ló-nyerítés hallatszott és indián lovagok magas-tollas süvegei mozogtak sebesen ide-oda a futó csorda nyomában.

— Szent Isten! Ezek csakugyan a vérszomjas tetonok! A füleik mögé dugott bagoly-tollakról ismerem rájuk. Nem menekülhetünk! A zaj és lövöldözés elárulta itt-létünket, sohajtá az öreg, aki ez egyszer fejét veszté.

— Ha parancsolja atyám, lesz harc. Villámsugár utolsó bajnokáig, utolsó csepp véréig védelmezni fogja! mondá a főnök rendületlen nyugalommal; de lelkes szemei a harcvágytól izzottak.

— Tanácskozáásra nincs időnk. Harczra kelni pedig örültség volna, hiszen száznál többen vannak. Tán nem bánanak, mert a főnököt ismerem. De fiam, neked menekülnöd kell harczosaiddal. A te ittlétedet még nem sejtik. Ez az egyetlen menekülés a mi számunkra is. Ha elfognak, te aztán megmenthetsz bennünket.

— Parancsolja atyám, hogy Villámsugár és bajnokai távozzanak? kérdé még egyszer vonakodva Villámsugár.

— Parancsolom! Eredj! Siessetek! Ti pedig, barátim, utánam! Senki meg ne mozduljon, míg én nem intek. Bújjunk a bokrok közé!

Két perc múlva a hely üres volt. Nem sokára nagy zajjal vágattak elő a tetonok.

Vezetőjük egy zord képű, de rendkívül izmos férfi volt, deresedő, hosszú hajjal, s a bal füle mögé dugott egész bagoly-szárnyával. Ez volt a főnök, a kegyetlen Vangura. Meggondolt lassúsággal szállt le lováról és a nyomokat kezdé vizsgálni.

— Jöjjenek elő a fehérek, akik a bokrok közt rejtőznek! kiáltá aztán erős hangon. De a bokrok közt senki sem mozdult.

A teton főnök haragosan össze ránczolt homlokkal várakozott.

— A fehérek jöjjenek elő! Vangura türelme rövid!

— Menjünk! Ne tegyük rosszabbá a helyzetet! suttogá Budai.

— Várjunk, felelé a trapper. Villámsugárnak idő kell a menekülésre.

Azonban Vangura türelme hamar kifogyott. Hadi-szekerczójét csóválva indult a bokrok felé. Ekkor kilépett a trapper s vele együtt a többiek.

Mielőtt azonban csak egyet is szólhatott volna, a főnök intésére nagy ordítással rájuk rohantak a tetonok és mindenökből kifosztva, kezeiket és lábaikat össze kötötték.

— Elvesztünk, menthetetlenül elvesztünk! mormogá Duncan, midőn tehetetlenül kellett nézniök, mint osztozkodnak meg vad rivalgás között a tetonok a drága irhákön. Azután nagy lakomát csapva, vad haditánczot jártak.

Csak Vangura nem vett részt az általános vigasságban, hanem mozdulatlanul ülte a tűz mellett, néha-néha sötét pillantást vetett az össze kötözött foglyokra. Alig hogy a hajnali szellő fuvallata meglibbent, indulást parancsolva a foglyokat lovaik hátára kötöztette, még pedig fejfel hátrafelé, és kezeiket a ló hasa, lábaikat pedig a nyaka alatt kötöztette össze.

Ebben a helyzetben majd lelküket rázta ki a ló minden lépése, míg végre kimondhatatlan szenvedések között, másfélnapi sebes lovaglás után, elérték a tetonok tanyáját.

A törzs örege-apraja fülhasogató diadalujongásban tört ki, midőn megpillantották a fehér-arczu foglyokat, kiket azonnal két harczostól őrzött csucos bivalybőr-sátorba vezettek.

A kiállott szenvedések, a kezeiket és lábaikat véresre vágó kötelek annyira elcsüggesztették és gyötörték mindnyáját, hogy senki sem beszélt. Csak egyszer szólalt meg Pitt, a legfiatalabb kereskedő, elfojtott nyöszörgéssel:

— Mi vár még bennünket jennyi szenvedés után?

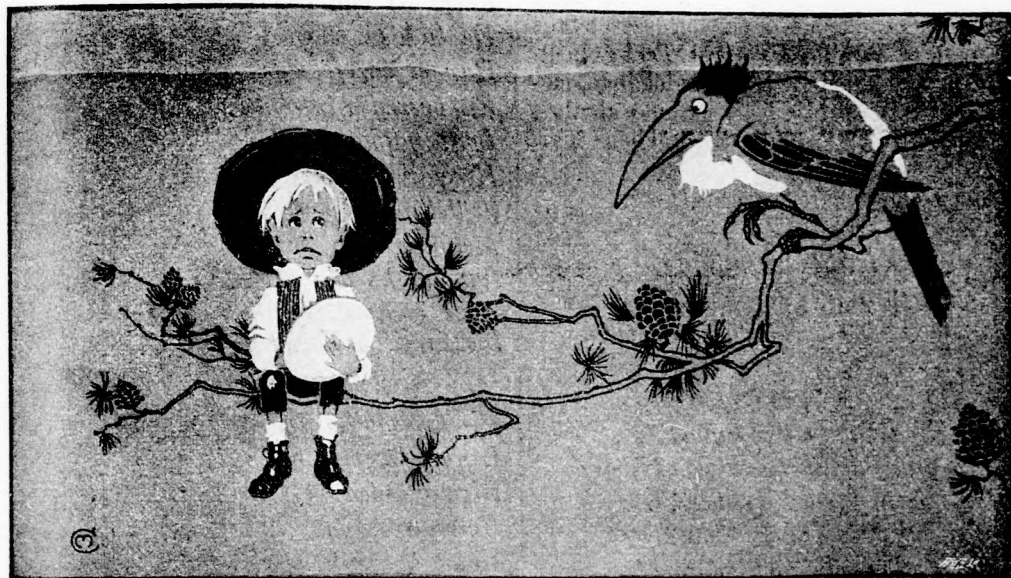
— A halál! A kinzó czövek elé kötnek mindnyájunkat, ha csak az Isten meg nem könyörül rajtunk. Az Ur nem hagyja el a benne bizókat, felelé a trapper ünnepies hangon, mire kívülről harsány ünnepujongás felelt, mert a főnök négy napi ünnepeket hirdetett a megérkező bizonycsordák örömére, és hála-adó bivaly-tánczot és szent lapda-játékot a nagy szellem tiszteletére.

(Folytatása következik.)

... KIHAJTotta a LUD-SEREGET. (Lásd a 382. lapon.)

A NAGY LEPÉNY.

»Hé Jánoska, sok lesz talán a lepény!«
— Ej dehogy sok! Megezem én azt, meg én!
Meg is ettem a nagy dió-fa alatt . . .
Mi volt nekem az egész? Csak egy falat.

Czigány asszony tapasztgatja a padlást.
»Sok les, sok les, ázs á lepény, májdl meglásd!
Adj belíle vagy kít-három fálátkát!«
Jót nevettem, ott is hagytam a Katkát.

Elaludni ugy szerettem volna én . . .
Hát a Katka ott ül a fa tetején!
Varju volt-e, kánya, avagy pelikán?
Reszkettem, mert megijédtem igazán.

Károgatva, fujva nézett szerte-szét . . .
Majd reám mereszté sötét, vad szemét.
Majd huhogott, majd fölém szállt hápogva:
»Most tégedet eslek meg én, Jánoska!«

Rémüldözve kaptam el a fejemet . . .
Jaj, nem lettem sehol sem a helyemet . . .
Egyszerre csak kít nagyot koppant homlokom . . .
Fölebredtem . . . álmodtam . . . ugygondolom.

Mégis, mégis: hallod-é te kis legény,
Azt hiszem én, mégis sok volt a lepény.
A gyomromat két napig is sinlettem,
A fejemet is kötésben viseltem.

KIRÁLY ÉS BOHÓCZ.

(Képpel a czimlapon.)

Kedves olvasóim!

MÁR sokan sokszor küldték be a »Kis Lap«-ba hű s élénk leírását egy-egy családi vagy iskolai ünnepnek, amelyben részt vettetek s amely mindannyiszor örvendő tudomásomul szolgált. Szinte adóstocknak érzem magamat a kedves tudósításokért. Élek is az alkalommal,

hogy egy szerény ünnepségről szóljak nektek néhány szót, mely az én saját családi körömben esett meg a minapában. E család egy különösen szeretett és kegyelt tagjának: a Terka néni születése-napját ültük. A családbeli kis lányok és fiúk a »Forgó bácsi Színháza« egy darabját adták elő. De mert ebben semmi belső vonatkozás nem volt az ünnepelthez, egy kis alkalmi párbeszédet irtam, melyben a család leg-

ifjabb tagjai, két kis unoka-öcsém, a hat éves *Kiss Antalka* és a négyéves *Máy Imre*, fordultak az ő nagyon szeretett s az őket még jobban szerető *Terka* néni-jökhöz, egy külön kettes mondókában, melyet ime közlök, tán hogy hasonló alkalom adtán a saját családi körötökben ti is elő adhattok.

A kis előjáték a következő:

Király és bohóc.

A király Máy Imre.
Beczkó, a bohóc Kiss Antalka.

A király (egyedül.)

Emberek zsongását hallom . . .
E zaj mit jelenthet, valljon?
Palotámban járnak-kelnek . . .
Ugyan már mi oka ennek?
Ejnye fékom móczom kóczom! . . .
Hol is marad a bohócizom?
Beczkó, hol vagy? Jőjj ha mondom! . . .
Mi moraj ez? Szólj bolondom!

Beczkó (első lép.)

Itt vagyok, felséges komám!
A zaj okát kérde? No lám!
Kitaláltam én legottan,
Mi zsong itt a szék-sorokban:
Hü népeid egybe gyűlnek —
Mert ma szép ünnepet ülnek.

A király.

Ünnepet? Ma? Mért nem szól a
Király csillag-vizsgálója?
S mert engemet nem illehet:
Ugyan hát kit ünnepelnek?
Sem születés-, sem névnapom —
Föl biz' én ezt nem foghatom.

Beczkó.

Az udvari asztromókus?
Amit az tud: hókusz-pókusz!

(*Becsmérlő mozdulattal.*)

Kevés az egy vörös fillér —
De tudása ennyit sem ér.
Hanem én, fölséges komám,
Én bezzeg rányitottam ám!
Ime: palotád egy hölgye,
Hiveidnek leghivebbje,
Születési ünnepet ül,
Melynek szép országod örül.
S hogy ki az: miért is kérdni?
(*Nyomatékkal, kezét fölemelve.*)
Hiszen az a Terka néni!

A király.

Ejnye szógám igazad van . . .
Legyen ünnep hamarosan!
Bizony, meg is érdemeli,
Hogy országom ünnepeli;
Hogy övezzük szeretettel,
Üdvözöljük szóval, tettel.
Kezdődjék tehát az ünnep! . . .
Szólítsd elő színészimet.
Kezdődjék az előadás,
Aztán jőjjön az áldomás . . .
Kiáltsa mindenki vélem:
Terka néni soká éljen!

(*Függöny.*)

A két fiucska ragyogó vidámsággal játszotta el a maga kis szerepét, úgy hogy a jelenvoltakat a legjobb hangulatba hozták. Erre következett az »*Elvárásolt királykisasszony*« cz. 1 felvonásos vigjáték, melyben már nagyobbacska lányok és fiúk szerepeltek.

Az ünnep többi részéről: a nagy uzsonnáról s utána a még nagyobb ugrálásról, nem számolok be, mert izléstelenségnek tartom az ilyen családi ünnepek részletesebb rajzával közre lépni. Csak annyit még, hogy e színi előadás nem csak nekünk vált örömünkre, de a szegény gyermekek szünidei telepe számára is csinoska összeget juttatott.

Forgó bácsi.

ISMERI ezt mindenki, még az olyan nagy-városi ember is, aki soha sem járt falun. Mert a rigó a város valamennyi kertjének a vendége. Alig van liget, séta-tér vagy házi kert, akár kicsiny, akár nagy: melynek ne volna meg a maga rigó-párja. Bokorban, vagy zöld gyepen akár hányszor találkoztunk vele. Örökké vidám és fürge. Örül a sima szép fekete ruhájának és megbecsüli a sárga csőrét.

Csaknem mindig vele jár az ő rigónéja. Ennek a szürke ruhája kissé kopottas; maga pedig szerény, s ép oly mértékben csendes, mint amilyen csacska az ura.

A rigó nem vándor-madár. Még a legnagyobb hidegben is megmarad nálunk. Télen, midőn a városban lakik, oda szeret kijárni ahol ültetvények vannak. Ott a fosztott fa hervatag hajtásaiban mindig lel menedéket és eleséget.

A réti rigó, mikor érzi hogy jönnek a téli zord napok: az erdő mélyébe vonul, valamelyik enyhe forrásnak a közelébe, fenyű-fák alatt vagy boróka-bokorba, mert hálásra, élelemre ezek a legalkalmasabbak ő neki.

Alig hogy megnyhül az idő, kezd mo-

zogni, megjön a jó kedve és február közepe felé, midőn rügyez a mogyoró barkája, kitor belőle a vidám fütyty, melynek száz hangja kél az erdőn és a kertekben.

A rigó korán fészkel. Megecsik, hogy a nagy hideg miatt nem sikerül a tojás.

Am azért rigóné asszonyom nem csügged és bátran kezdi újból. A fészket többnyire a sik földre rakják, vagy valamelyik odvas fűzfába. Ez az ő fészkeük nagyon ügyesen van össze fonva és fölépitve. Kívül bevonják agyag-réteggel, belül a füvek és gyökerek szövődéke ki van bélelve puha mohával. Ebbe rakja bele rigóné az ő 4—5 tojásakáját. A rigó tojása színre kékes-zöld, rozsdaszínű pöttyökkel. Maga ül a tojásain, míg rigó uram körül jár, süvit, tere-ferél, de közben mégis szorgosan fürkészi a földi kukacot, melyet gondosan darabokra szabdálva viszen haza az ő szerelmetes rigónéjának.

Rigó uram vidám legény. A madár-társaságnak ő a bohóca.

Van benne valami a vándor-komédiás lendületéből s kérkedéséből és mint az igazi komédiásnak, neki is köll, hogy legyen aki hallgatja és tapsolja a csinyeit. Szereti a társaságot; de a saját rokonainál, rigóéknál sokkal szivesebben van el. Keresi azonban a kisebb más fajta madárnak is a barátságát.

Alkonyatkor a ligetnek jókora gyepszőnyegén, gyakran figyeltem meg a rigónak a módját. Ott szökel a fűben könnyedén, utána kíséretnek 4—5 veréb. Látszik is rajtok, mennyire megtisztelve érzik magukat, hogy fekete-ruhás szép madár bizalmasodik ve-

lök. A rigó nagyfontoskodva jön-megy, leereszkedéssel sűrög-forog köztük, s igazi kedv-teléssel vakítja el azt a bámsz kicsi népséget, melyet az ő uri társaságába kegyesen befogadott. Olyannak láttam mint az afféle hiú, lármás és kissé alanti embereket, akik megvetik a magukhoz hasonlókat és sokkal jobban érzik magukat az olyanok társaságában, akiket könnyű szerrel elámíthatnak.

Szeret szerepelni a rigó is; tetszik neki, ha ő központja a társaságnak. Legszívesebben ő viszi a szót és mindezt fesztelenül teszi, minden teketória nélkül, úgy szólván: a két könyökére támaszkodva.

Egy szép őszi reggel igen mulatságos jelenetnek voltam tanuja. A szőlő határán,

néhány lépésnyire tőlem, egy ittas rigó kéredgett vagy fél tuczat másféle madárnak a társaságában. A kópé többet evett kellenél abból a részegítő édes fekete szőlőből és csucsos lett tőle a kedve. Egy szőlőkaróra ült és ugyancsak komédiázott a vidám

koma-asszonyok előtt. A szemét hunyorgatta, szárnyaival csapkodott, a farkát billegette jobbra-balra, lába alá dugta a fejét olyan bohókás viselkedéssel, hogy a nézői, akik csekély távolságban ülve, feszült figyelemmel nézték s pompásan mulattak rajta.

Ennek a madárnak különben az ősz valóságos terített asztal, melynél bőven lakozik ő kigyelme. A gyümölcsös tele van gyümölcssel. A vad-bogyó csak úgy burjánzó a sövényen és a tőkén dusan terem

a sok édes szőlő. Ilyenkor feléje se néz a kukacznak, bogárnak. Megrakodik a leves, zamatos gyümölcssel. Teljesen el van foglalva pákosztosságának kielégítésével. Semmi egyéb gond nem bántja. Ilyenkor egészen elhagyja csacskasága. Ül és

... EGY SZŐLLŐ-KARÓRA ÜLT.

nagyokat hallgat. Épen csak egy-egy haragos kotyogása emlékeztet hajdani élénk-ségére, mikor evés közben háborgatják.

De sajna! — nincs olyan vigasság, melynek vége ne szakadna. Lassan-lassan elfogy a gyümölcs, a szőlőt megszedik. Kuporgatni való nem igen marad egyéb, csak a sövényen a kökény és a dérrrel már behintett bokron a barkóca. A lakmározásnak vége, be köll érni a kevesebbel. November vége felé a fagy leveri a vad bokornak utolsó gyümölcsét is. Isten veled, teli kosár!

A rigó takarodót fuj, az erdő mélyébe vonul és ott beköltözik a téli szállásába. Az ebéd ott bizony csak közepes, a társaság sem igen mulatságos. A tréfának vége. Rigó koma kénytelen-kölletlen ráfanyalodik az egyszerűbb ételre. Eszik legyet, férgesekét; s még ebből sem akad annyi, amennyivel éhes bögyöcskáját megtölthetné. A madarak, akikkel barátkozott, fázva a bekövetkező hidegtől, mind elvándoroltak. Egyedüli társaságnak csak a czinege maradt itt; ez a fanyar, csupán a maga dolgaival elfoglalt, barátságatlan apró legény, aki ügyet sem vet az efféle léha legényre. Még itt volna az ökör-szem, de ez is kitér előle és kerülve kerülve kerüli ennek a neszező nagy madárnak a közelét.

De bölcs ám a rigó! Magára utalva azzal mulat, hogy elismétli magában az ő viselt dolgait, mint ahogy az elfelejtett komédiás is eljátsza magában azt a jelenetet, amelyikben legtöbbet tapsolták az ő ifjabb szép napjaiban.

Rigó uram bölcsen bele nyugszik a sorsába, s azzal biztatja magát, hogy hiszen eljárnak a rossz napok is, csak úgy mint a jók. És végre a tél se tarthat örökké.

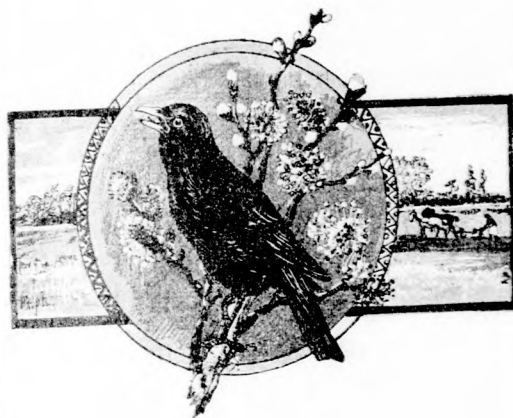
Már január hó elején, a fenyőfa legmagasabb ágán ülve, figyelemmel kíséri az idő-járást, hogy nini: kezd melegedni, hosszabodni a nap. És egyszer csak lám!... elmúlt a téli gyötrődés is.

A februári viharokon és zápor-esőkön át is csodálatos szimattal megérzi a rigó, hogy közel van a tavasz. Észre veszi: a mogyoró-barka mint terjeszkedik és nő egyre. Mindenfelé az egész nagy határon azt sutogja az erdő, hogy itt a kikelet.

Az ő rigó-esze ilyesfélét sug neki. Valamit érez magában, ami ki akar belőle törekedni erővel, mint amilyen erővel fakad ki a rügy is az ágnak a csomóján. És egyszer csak elkezdi hangosan és vidáman füttyörészni.

És ez az a vidám fütty, mely felkölti a szürke, komor erdő hallgatag esendjét. Ez az ő első pittyenése, kezdete a tavasz örökké uj, örökké szép összhangjának.

André Theuriot nyomán Szidi néni.

KATICZA ÉS GÁGUCZA.

— Mese. —

(Képpel a 311. lapon.)

HOL volt, hol nem volt: egyszer valamikor volt valahol egy szegény libapásztor leány, aki árván és elhagyottan élt a félre eső házacskában, mely a szülei-ről maradt rá. Volt azonban egy csapat libája s egész nap ezeket legeltette-terelgette és velök beszélgetett is.

Igen bizony, beszélgetett: mert még a nagyanyjától, aki sokféle titkos mesterséget tudott, megtanulta a liba-nyelvet. Így aztán nem is unatkozott; mert gágogtak a libák annyit, hogy alig győzte hallgatni; nem sok okos dolgot fecsegték ugyan össze, de hát azt Katicza — így hívták — nem is kívánta tőlük.

— Magam is tudatlan vagyok, gondolá; talán nem is sokkal különb a libácskáimnál, hát jól megférhetünk. Anyácskám mindig azt mondta, hogy csak a szivem legyen jó és tiszta, akkor nem köll szegyenkezniem.

Jó is volt a szive, ezt leginkább bizonyíthatta Gágucza, az ő legkedvesebb libája. Ezt szerette legjobban, pedig nem is ez volt a legszebbik, sőt bizony bátran rá lehetett mondani, hogy leghitványabb valamennyi közt. Nagyon vén lehetett, mert már félig kopasz volt a teste; a fél lábára sántított, szárnyai megbénultak, nem is birt a többivel lépést tartani vagy versenyt uszni, mindig leghátul kullogott Katicza mellett. Nem is szerették a többiek s akár hányszor megtépázták.

— Nem is közénk való, szólt egy mérges öreg lud a libákhoz. Nagyon jól emlékszem, mikor Katicza egy napon haza hozta.

Valahol az utszéli árokban találta, már szinte félholtan. Bizonyosan kiverték valahonnan, mert látták, hogy nem való semmi jóra. El is pusztult volna, ha Katicza új életre nem ápolja.

De Katicza talán épp ezért szerette még jobban, mint a többit. És mert mindig együtt voltak, legtöbbit is beszélgettek és Gágucza sok érdekes és csodás dolgokat mesélt messzi idegen tájakról, ahol hajdanában élt, mikor még ép volt a lába és a szárnya. Nem is engedte Katicza, hogy a többi irigy lud bántsa az ő kedves öreg Gáguczáját.

Egy szép meleg nyári napon Katicza ismét kihajtotta falkáját a legelőre, (Lásd a képet a 376. lapon.) még pedig a patakhoz, hogy fürödhessen. Vigan uszkáltak is szerte a vizen. Gágucza pedig így szólt:

— Én is pacskolok egy kicsit!

— Jól teszed, öregem. Csak vigyázz, ne menj a mély vízbe, mert tudod: a béna lábaddal nem tudsz jól uszni.

— Persze! Itt maradok a szélen.

Ott lubiczkolt tehát, míg Katicza a parton üldögélve hosszú arany-szinű haját fonta be újra; de időnként föl-fölnézett, hogy libácskái nagyon is messzire ne széledjenek. Amint egyszer így föltekintett, a patak széléről olyan vakító fény csillant a szemébe, hogy oda kellett tartania a kezét az arcza elé. Azt hitte: a napsugár játszik így a vizen; de nagy csodálkozására a fény mind-inkább közeledett s egyszerre csak azt látja, hogy Gágucza feléje sántikál és az ő csőréből ragyog szét az a káprázató fénysugár.

— Mi történt veled, Gágucza? kérdé csodálkozva.

— Találtam valamit. A patak szélén a kavics közt bukkantam erre a gyűrűre. Elhoztam neked.

S letette a csillogó gyűrűt Katiczának az ölébe.

— Jaj de gyönyörű! álmélkodott Katicza. Megpróbálom, rá megy-e valamelyik ujjamra.

Pompásan illett a gyűrűs ujjára. De amint ráhuzta, akkor ámult csak nagyot. Mert ekkor egyszerre csak mint ha kicsérelték volna. Egyszerű ruháskája helyett drága selyem-bársony-öltözék volt rajta, kezén nyakán pompás ékszer csillogott, haja gyönggyel volt tele fonva s arany korona ragyogott a feje tetején. A tiszta viz-tükör fölé hajolva, elbámult saját maga fölött.

— Hiszen mint ha valóságos király-kisasszony volnék! kiáltott föl ujjongva.

— Az vagy, király-kisasszony! felelt Gágucza.

— Ó, és te tettél azzá, Gágucza!

— Csak megháláltam, amit velem tettél. Kimentettél az árokból, ahol félholtan hevertem. Jóságod nélkül elpusztultam volna. Jó tett nem marad jutalmazatlan. De ni, most már indulnod kell; a hintó vár.

Katicza megfordult s nem messze nem is egy, hanem négy-öt hintót látott, melyek közül a legelsőbe, a legpompásabbikba, négy gyönyörű ló volt befogva. Lakájok és komornyikok álltak alázatosan a hintók mellett.

— Ó, de hát a libáskáimat kire hagyom itt? kérde Katicza.

— Azok veled mennek. Nem is libák többé, hanem az udvar-hölgyeid; csak én maradok meg a régi alakomban, szolt Gágucza.

Csakugyan! Hiába nézett a patakra. Egyetlen egy liba sem uszkált ott többé; ellenben a hány liba volt az imént, annyi czifra-ruhás udvar-hölgy állt a parton; legelő mint fő-hopmesterné az előbbi öreg lud. Mindnyájan nagy vigan csevegtek, a fő-hopmesterné pedig elő lépett s így szólt: — Fenséges király-kisasszony, induljunk! A hintók várnak s az ifju király is vár a mennyasszonyára.

— Igen, de mi lesz az én kedves Gáguczámból? aggódott Katicza.

— Az itt marad! Sétáljon vissza az ólba, ott van az ő helye.

— Ugy van, szóltak mind az udvar-hölgyek. Ludnak ólban a helye.

— Nem, nem! felelé Katicza határozottan. Nem hagyom el, nem válok meg tőle. Neki köszönhetem a szerencsém, ezentul is mindig velem köll maradnia. Így akarom!

És mivel így akarta, senkinek sem volt szabad ellenmondani. Katicza tehát beszállt a négy-lovas hintóba és maga mellé ültette a vén ludat; az udvar-hölgyek a többi hintóban foglaltak helyet, aztán megindultak.

Szélesebesen ragadták a tüzes paripák a hintókat s néhány óra mulva a király székvárosába, ott meg a királyi palotába érkeztek. A deli ifju király nagy pompával, örvendezve fogadta a mennyasszonyát.

— Keresztanyám, a jó tündér, azt ígérte, hogy a legjobb szívű leány, aki van a földön, lesz az én királyném és feleségem. Látom a szemedből, te vagy az igazán.

Tartottak olyan lakodalmat, hogy hetedhét országra szólt és még a koldus is jól lakott pulyka-pecsenyével.

Vigan és boldogan éltek azután. Nem is lett volna talán semmi hiba, ha nincs ott Katicza királyné mellett az ő furcsa kedves jószága, a vén Gágueza. A király eleinte nem bánta, inkább nevetett rajta; de bánta a fő-hopmesterné és a többi udvar-hölgy.

(Vége következik.)

Rejtett név.

Rimaszombat. — Sátoralja-Ujhely. — Nyitra. — Naszód. — Árokszállás. — Jolsva. — Arad. — Orsova. — Aszód.

Ha ezeket a városneveket megfelelően rendezitek egymás alá: a kezdő-betűikből egy magyar költőnek a nevét kapjátok.

A megfejtők név-sorából elsőnek kihuzott, kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Ifjusági Emléklapok“.

Költemények és elbeszélések, gyűjtötte Fűssy Tamás. Színes táblába kötve.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LII. köt. 22-dik számában közölt találós kérdések megfejtése:

Bóra, paróka, kofa, sirály.

Helyesen fejtették meg: Neményi Berta, Flór Anna, Freund Imre, Schwarcz József és Béla, Gyermek Kálmán, Ránzai Anna, Balogh Andorka (részben), Rakita Béla, Kégl Pista és Gyuri, Herczegh Malvina, Lukácsy Lipót (kinek az írása? F. b.), Fleischmann Erzsébet, Zubor Imre, Francke Janka (magad írj! F. b.) Probstner Arthur, Esterházy Erzsébetke, Gerber Vilmos, Pető Pista, Sármezey Annuska és Miczi, Gallatz Imre, Diemár Kálmán, Lázár Mariska, Etelka és Annuska, Bohrandt Lajos, Köhler Béla, Szász Zsombor, ifj. Körösi Károly, Salacz Emil, Mérey Ágosta, Rosenfeld testvérek, Réty Vilma és Miczi, Jurenák Ferencz, Boros Emmike, Gerlóczy Edith, Gajári István, Jülek Jani és Tihamér, Weisz Béla, Graef Paula és Márta, Halassy Valika, Kossaczky Gyula, Furman Jancsi, ifj. Münnich Aurél, Záborszky Mariska és Dezső, Virághalmay Juliska, Sternberg Anna, Lányi Rudolf, Kocsis Gizella, Koronthály Zoltán, Havas Margit, Schweiger Margit, Rózsai és Mór, Stépán Erzsike és Marcsa, Hollaky Ferencz, Piller Géza, Stein Lajos,

Janny Rudolf, Masjon Márta és Vilike, Neumann Lajos, Hentz Olga és Gyöző, Magyar Mariska, ifj. Kriegner Kálmán, Grubits Mariska, Szent-Ivány Carla, Herendi Böske, Szmezsányi Ninka, Heszke Irma, Bachrach Mátyás, Angyal Irma, Mössmer Józsi, Lukács Elemér, Herczeg Ilona és Albert, Leidenfrost Pali, Krivány Dénes és Jankó, Parsch Gyuri, Ghillány Sándor, Dobay Andor, Mándy Thyra, Szilágyi Erzsike, Kövesi Jenő, Badiés Gizella, Bogyay Ernő, Kalmár Rózsika, Huter Lajos, Kaszás Irén és Imre, Zelinka Ottó, Kazy Livia, Strasser Herbert, Sier Friczike, Veres Gizike, Krajcsovic Ottó és Sándorka, Weber Szeréna, Graner Márta és Stefi, Szmezsányi Imre, Veress Bözsike, Kis Károly, Roheim Rózsa, Steiner S. (az egész nevedet ird ki! F. b.), Főherceglakról név nélkül jött egy megfejtés.

A jutalom kisorsolása szabály-szerűen megtörtént, nyertes lett Salacz Emil, Szarvason, kinek a jutalom-könyvet (»Robinson Crusoe élete és kalandjai«, átdolgozta Donászy Ferencz, hat színes képpel, szép vászon-kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LII. köt. 21-ik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Höfer Margit, ifj. Kriegner Kálmán, Scheer József, Mészár Irénke, Hentz Olga és Gyöző, Neumann Lajos, Janny Rudolf, Engelmann Jenő, Parsch Gyuri.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Lecomte Feri. Gipsz- és porcellán szobrot hogyan köll megmosni, azt bizony otthon jobban megtudhatod, mint tőlem. Csak arra emlékezem, hogy gipszet meleg vízzel nem jó mosogatni, míg ez a porcellánnak meg nem árt. — Herzfeld Ella. Besoroztam. — Masjon Márta és Vilike. Kedves levelkétekben örömmel tellett. Nincs kizárva, hogy a szép tó partján találkozzunk e nyár folytatában. — Herczeg testv. Minden ide vágó tankönyvből kiszámíthatjátok azt a mennyiség-tani földadatot, melynek megoldása végett hozzám fordultok. Az ilyes kérdésekre válaszolni tán mégsem tartozik a »Kis Lap« feladatai közé. — Janny Rudolf. Örömmel veszem tudomásul a végig kitünő osztályozást. Ember lesz belőled, ha így folytatod. — Vékony Mariska és Berczi. Tarka papirosra vörös tintával írni: nektek is, meg annak is szem-rontó, akinek a leveletek szől. — Több levélről a jövő számban.

LEVELEZÉS.

Ifj. Körösi Károlynak üzeni Jób Istvánka: Debreczen, Péterfia-utca 817.